

۱۴/۰۴/۲۰۱۵

احمد فواد ارسلا

ابوجندل، پاکستان، عربستان سعودی، اضلاع متحدہ امریکا، جنگ بر ضد تروریسم، جنگ بر ضد ہوتی ها و نمایش دیموکراسی در پاکستان

در این روز ها جنگ در یمن جریان دارد که ظاهراً برای دفاع از دولت یمن صورت میگیرد که از طرف ملل متحد و اتحاد عرب منحصیث دولت قانونی یمن به رسمیت شناخته شده است. با وجود آنکه دخالت و دست اندازی جمهوری اسلامی ایران در منطقه مسئله عمده محسوب میشود و ناظرین سیاست خارجی افغانستان دخالت ایران در منطقه را یک مسئله مهم برای افغانستان میدانند، اما در این بحث نقش و موضعگیری همسایه دیگر افغانستان مهم و قابل تأمل است و سوال های زیادی در ذهن مشاهدان اوضاع سیاسی منطقه خلق کرده است.

سؤال در اینست که چرا دولت پاکستان که برای اشتراک در جنگ سرحدی عربستان بر ضد همین گروپ هوتی در سال های 1969 و 1970 عسکر فرستاده بود، امروز اعلام میکند که قوای عسکری به طرفداری از عربستان سعودی نمی فرستد و در این جنگ بیطرف خواهد بود. اگر کمک های عظیم عربستان سعودی و ممالک خلیج عرب را از زمان بوجود آمدن پاکستان در نظر بگیریم خاصاً این حقیقت را که عربستان سعودی زیاد ترین کمک اقتصادی در دنیای غیرعرب را به پاکستان کرده است، این سیاست پاکستان سؤال برانگیز است. به صورت مثال در 1998 وقتی پاکستان بخاطر اقدام غیرقانونی بدست آوردن سلاح اتمی هدف تعزیرات اقتصادی دنیا قرار گرفته بود، عربستان سعودی 50000 بیئرل تیل مفت را روزانه در اختیار پاکستان قرار داد تا ضربه شدید تحریم و تعزیرات دنیا بر پاکستان کمتر تأثیر بگذارد.¹

تحلیل و مطالعه موضوعات عمده و با هم مرتبط ذیل روشنی در مورد این موضعگیری پاکستان خواهد انداخت:

1. بازی های دوگانه پاکستان در جنگ جهانی بر ضد تروریسم

از شروع جنگ جهانی بر ضد تروریسم بعد از 11 سپتمبر تا امروز پاکستان صادقانه بر ضد تروریسم مجادله نکرده است. افغانستان که بزرگترین صدمات جانی و مالی را از این جنگ متحمل شده بصورت مداوم میدانسته و میداند که یکی از دلایل عمده تداوم تروریسم در منطقه سیاست دوگانه و غیر صادقانه پاکستان است. اضلاع متحدہ امریکا و دیگر ممالک جهان کم و بیش متوجه این موضوع شده اند و اظهارات رهبران امریکا و جهان گاهگاهی به صراحت پاکستان را متوجه این موضوع ساخته اند. چند هفته پیش پرویز مشرف اعتراف کرد² که پاکستان بعد از 11 سپتمبر به حمایت از طالبان ادامه داده است، و در همین رابطه محترم خلمی خلیل زاد در یک مصاحبه تلویزیونی با یک چینل تلویزیونی افغانستان اظهار داشت که وی به رئیس جمهور بوش مداوم میگفت که پاکستانی ها صادق نیستند و از تروریست ها حمایت میکنند و پاکستانی ها مداوم انکار میکردند. وی ادامه داد که بلاخره یک روز رئیس جمهور بوش وی را با مشرف مقابل میکند و از وی میخواهد که مستقیماً این اتهامات را مطرح کند. محترم خلمی خلیل زاد ادامه داد که مشرف از همه اتهامات بر پاکستان انکار کرد و سند و نمره تلفون و آدرس خواست.

¹ <http://www.ft.com/cms/s/0/33019f30-e67c-11d8-9bd8-0000e2511c8.html#axzz3X9GyTRiQ>

² <http://foreignpolicy.com/2015/02/16/musharraf-admits-that-pakistani-proxies-fought-in-afghanistan-so-what-does-that-tell-us-about-where-pakistan-is-today/>

اما برخلاف افغانستان که امکانات محدود داشت، چند سال بعد هندوستان سند و صدای ثبت شده یکی از رهبران عمده حمله تروریستی سال 2008 به بمبئی، ابو جندل (سید ضیاء الدین انصاری)، را در دست داشت و به مقامات عربستان سعودی و امریکا عرضه کرد. ابوجندل که "تصادفاً" از پاکستان فرار کرده بود و در عربستان سعودی دستگیر شده و محبوس بود. به اساس اسناد و بعداً اعترافات ابوجندل عملیات تروریستی سپاه طیبه بر بمبئی را از کراچی سوق و اداره میکرد و صدائی که در تلویزیون های دنیا شنیده شد که بوسیله تیلیفون موبایل امر کشتار صادر میکرد، صدای ابوجندل بود. عربستان سعودی و متحدین آن بشمول امریکا بازی دوگانه و عدم صداقت پاکستان را در این قضیه متوجه شدند و بر آن اساس با در نظر داشت اسناد مؤثق و تشویق امریکا و دیگر ممالک ضد تروریسم، عربستان سعودی ابوجندل را که "تصادفاً" از محبس پاکستان گریخته بود در ماه جون 2012 به مقامات دولت هندوستان تسلیم کرد³. که بنا بر تبصره ای بعضی از ناظرین منطقه منعیث یکی از عوامل شمرده میشود که این عمل عربستان سعودی سبب شده است تا به واسطه این فیصله اخیر پارلمان پاکستان اردوی با نفوذ پاکستان ناخوشنودی خود را از آن عمل عربستان ابراز کرده اند. شاید این هم تصادفی نباشد که ذاکر الرحمان لخوای یک رهبر عمده لشکر طیبه و مغز متفکر حمله تروریستی 2008 بر بمبئی در زمان همین فیصله پارلمان پاکستان به قید ضمانت از حبس آزاد شد⁴.

2. دیموکراسی پارلمانی پاکستان و تزئین دوباره حیثیت و نقش پاکستان در جامعه بین المللی

یک تعداد از پاکستانی های منتقد و دوستان بین المللی آن متوجه شده اند که بازی پنجاه ساله پاکستان بنام دین مقدس اسلام، همکاری و استفاده از گروههای افراطی که بنام دین مقدس اسلام دست به تروریسم میزنند بشمول استفاده از طالبان پاکستان را در اذهان عامه و رهبری ممالک ضد تروریسم بدنام ساخته است. و در جریان 14 سال گذشته دو رنگی و عدم صداقت پاکستان در جنگ جهانی بر ضد تروریسم، رهبری و اکمالات تروریست ها در حملات انتحاری و غیره در افغانستان، حمله تروریستی مشهور تروریستان تریبه شده در پاکستان در بمبئی و در نهایت مسئله پنهان شدن و کشته شدن رهبر تروریستان القاعده، اوسامه بن لادن، در خاک پاکستان این بدنامی پاکستان را به اوج رسانید.

از طرف دیگر در مقایسه به پاکستان مملکتی که پاکستان همیشه منعیث دشمن و دلیل اکثر مشکلات خود قلمداد میکند، مملکت هندوستان منعیث یک مملکت دیموکراسی با قدرت اقتصادی بزرگ در سطح جهانی از شهرت و مؤفقیت روز افزون برخوردار گردیده است، که عوامل فوق سبب شده است تا منتقدین پاکستانی، اردوی پاکستان و دوستان بین المللی پاکستان مجبوراً و با عجله به تزئین دوباره چهره و حیثیت پاکستان بپردازند. اینک دیده میشود که کوششی در جریان است تا دولت ایجاد شده بنام دین مقدس اسلام – اداره شده توسط دیکتاتور های عسکری و چسپیده به هر اتحادیه عسکری و آماده برای هر وظیفه عسکری در دنیا را تبدیل به یک دیموکراسی بیطرف مظلوم رنجبرده از تروریسم نمایند. که در ظاهر این نمایش دیموکراسی پارلمان پاکستان در رأی بر ضد سهمگیری پاکستان در مجادله برضد هوتی ها در یمن تمثیلی از آن کوشش نمایش دیموکراسی در پاکستان است. در آینده مسائل روشنتر خواهد شد، اما چند نشانی از طرز العمل دوگانه دولت پاکستان در این سراغ شده میتواند که نواز شریف از جمله اولین کسانی بود که حمایت خود را از عربستان سعودی اعلام کرد و بعد فیصله را به پارلمان پاکستان موکول ساخت و اینک بعد از اعلام فیصله پارلمان یک بار دیگر " نواز شریف، نخست وزیر پاکستان در سخنانی گفت که کشورش در کنار عربستان سعودی ایستاده و از آن حمایت می کند." ⁵

³ http://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/saudi-arabias-policy-shift-toward-india-helps-nab-terror-suspects/2012/07/06/gJQAIOXtRW_story.html

⁴ http://www.nytimes.com/2015/04/11/world/asia/pakistan-militant-leader-mumbai-attacks-released-on-bail.html?_r=0

⁵ http://www.bbc.co.uk/persian/world/2015/04/150413_I30_pakistan_yemen_saudi

در هر صورت رهبران عربستان سعودی و امارات متحده عربی از این موضعگیری ها دوگانه پاکستان خوشنود به نظر نمیرسند که جملات ذیل در سیستم انترنتی تویتز از طرف داکتر محمد انور گرگاش وزیر خارجه امارات متحده عربی نمایش دهنده این قهر مقامات عالیرتبه عربی میباشد:

" پاکستان ملزم است تا یک قدم روشن به نفع رابطه ستراتژییک آن با شورای شش مملکت منطقه خلیج عرب بردارد. در غیر آن این نوع مواضع ضد و نقیض و مبهم پاکستان در مسئله جدی مثل این باعث خواهد شد تا پاکستان غرامت بزرگی بپردازد."⁶

احمد فواد ارسلا
تحلیلگر امور امنیت منطقوی و بین المللی
ماستری در مطالعات تحلیل استخبارات
ماستری در مطالعات امنیت بین المللی و منطقوی تمرکز در امنیت آسیای جنوبی و میانه و خلیج عرب/فارس

⁶ http://www.khaleejtimes.com/kt-article-display-1.asp?xfile=data/nationgeneral/2015/April/nationgeneral_April110.xml§ion=nationgeneral

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ